

POSTANOWIENIE

WSTĘPNE

Dnia: 22 marca 2013r.

Sąd Rejonowy dla Wrocławia - Śródmieścia Wydział VIII Cywilny

w składzie:

Przewodniczący SSR Paweł Wiśniewski

Protokolant Anna Jakimów

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 22 marca 2013r. sprawy

z wniosku M. N.

z udziałem E. N.

o podział majątku wspólnego

ustala, że udziały M. N. i E. N. w ich majątku wspólnym są równe.

UZASADNIENIE

M. N. wniósł o dokonanie podziału majątku wspólnego jego oraz byłej żony E. N., wnosząc przy tym o ustalenie, że ich udziały w majątku wspólnym są równe.

W odpowiedzi na wniosek uczestniczka postępowania wniosła o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym w ten sposób, że udział uczestniczki postępowania wyniósłby 90%, zaś udział wnioskodawcy wyniósłby 10%. Uzasadniając swoje żądanie, uczestniczka postępowania wskazała, że w nieporównywalnie większym stopniu niż wnioskodawca przyczyniła się do powstania majątku wspólnego. Za ustaleniem nierównych udziałów przemawiać miało również to, że:

- wnioskodawca zachował się nielojalnie, dopuszczając się zdrady małżeńskiej,
- wnioskodawca próbował dowieść, że uczestniczka postępowania jest uzależniona od alkoholu, aby pozbawić ją dostępu do majątku wspólnego i eksmitować ze wspólnego domu, a także upokorzyć i zniszczyć społecznie, psychicznie i zawodowo,
- wnioskodawca nie wspierał jej, pomimo iż ciężko pracowała,
- wnioskodawca przejawiał konsumpcyjne nastawienie do życia i korzystał z wygod, które rodzina miała zapewnione dzięki jej pracy, np. usług medycznych, podróży służbowych i szkoleń finansowanych przez pracodawców uczestniczki postępowania,
- wnioskodawca nie dbał o ogród i dom, nie wykonywał podstawowych prac porządkowych,
- podczas remontu i rozbudowy domu w latach 2001-2002 wnioskodawca nie nadzorował prac budowlanych, jedynie sporadycznie zjawiając się na budowie,

- wnioskodawca nie starał się o zatrudnienie przynoszące możliwie najwyższe zarobki, gdy sytuacja materialna uczestników postępowania była ustabilizowana; przez długi czas w ogóle nie pracował,
- środki wpływające na rachunek bankowy w (...) wnioskodawca wydatkował wyłącznie na własne potrzeby,
- uczestniczka postępowania nie zgadzała się na opisane zachowanie wnioskodawcy, wielokrotnie wyrażając dezaprobatę wobec jego postępowania.

Kwestionując zasadność żądania ustalenia nierównych udziałów w majątku wspólnym, wnioskodawca podniósł, że:

- uczestniczka postępowania większość z uzyskiwanych dochodów konsumowała sama, prowadząc wystawny i rozrzutny styl życia,
- uczestnicy postępowania zaciągali kredyty przeznaczone przede wszystkim na pokrywanie kosztów spowodowanych postępowaniem uczestniczki postępowania, np. kosztów procesów sądowych i zajęć komorniczych czy niespłaconych w terminie podatków,
- dom w Ż., stanowiący główny składnik majątku wspólnego, powstał zanim uczestniczka postępowania zaczęła osiągać wysokie zarobki, a wnioskodawca rozpoczął budowę tego domu ze środków wypracowanych wyłącznie przez siebie; szereg prac budowlanych wnioskodawca wykonywał osobiście, zajmował się zakupem i transportem materiałów, a także wykonywał prace w ogrodzie,
- w trakcie trwania małżeństwa wnioskodawca nie był zatrudniony jedynie w 2002 roku, a uczestniczka postępowania nie pracowała w latach 1981-1986,
- na początku małżeństwa wnioskodawca uzyskiwał zdecydowanie wyższe dochody od uczestniczki postępowania, w tym z pracy chałupniczej,
- wnioskodawca samodzielnie opiekował się ich synem, a w szczególności woził go do szkół i na zajęcia dodatkowe, gotował, sprzątał, zajmował się domem, ogrodem i całym gospodarstwem domowym.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

Wnioskodawca M. N. i uczestniczka postępowania E. N. w dniu 2 stycznia 1982 r. zawarli związek małżeński, który został rozwiązany przez rozwód wyrokiem Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 28 października 2010 r.

(dowód: wyrok Sądu Okręgowego we Wrocławiu z dnia 28 października 2010 r. i wyrok Sądu Apelacyjnego we Wrocławiu z dnia 27 stycznia 2011 r., k. 108.)

Wyrokiem z dnia 17 września 2009 r. Sąd Rejonowy dla Wrocławia-Krzyków ustanowił z dniem 1 stycznia 2009 r. rozdzielną majątkową małżeńską między wnioskodawcą a uczestniczką postępowania.

(dowód: wyrok Sądu Rejonowego dla Wrocławia-Krzyków z dnia 17 września 2009 r., k. 113.)

W chwili zawarcia związku małżeńskiego wnioskodawca był zatrudniony w Instytucie M. i. G. W. w. W., w którym pracował do 6 września 1984 r. na stanowiskach stażysty-geografa oraz hydrologa, do czasu, gdy wypowiedział pracodawcy stosunek pracy.

(dowód: świadectwo pracy z 7 grudnia 2005 r., k. 705.)

Od 1 grudnia 1984 r. do 31 sierpnia 1985 r. wnioskodawca pracował w Urzędzie Wojewódzkim we W. jako starszy inspektor w (...)(...), (...). Stosunek pracy został rozwiązany na skutek wypowiedzenia umowy o pracę przez wnioskodawcę.

(dowód: świadectwo pracy z 4 października 2005 r., k. 706.)

Od 1 września 1985 r. do 31 sierpnia 2000 r. wnioskodawca pracował w Zespole Szkolno-Przedszkolnym Nr (...) Szkole Podstawowej im. B. C. w Ż. jako nauczyciel geografii. Do 14 grudnia 1999 r. był zatrudniony w pełnym wymiarze, natomiast od 15 grudnia 1999 r. do 13 lutego 2000 r. pracował na 10/18 części etatu, zaś od 14 lutego 2000 r. na 14/18 części etatu.

(dowód: świadectwo pracy z 31 sierpnia 2000 r., k. 707.)

W latach osiemdziesiątych XX wieku wnioskodawca uzyskiwał dodatkowe dochody, szyjąc chałupniczo w weekendy oraz w czasie wakacji.

(dowód: - zeznania świadka T. K., k. 543-546,

- zeznania świadka M. D., k. 566-567,

- zeznania świadka K. D., k. 568-569,

- zeznania świadka J. W., k. 572-573,

- zeznania świadka E. O., k. 574-576,

- zeznania świadka M. P., k. 578-580,

- zeznania świadka Z. Z., k. 592-594,

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 618-622 oraz 624-630.)

Na podstawie umowy z dnia 18 listopada 1998 r. wnioskodawca zobowiązał się do wykonywania na rzecz (...) Spółki (...) z o.o. czynności pomocniczych, administracyjnych i technicznych w stosunku do usług pośrednictwa ubezpieczeniowego świadczonych przez wyznaczonego agenta ubezpieczeniowego.

(dowód: umowa zlecenia, k. 710.)

Po przeniesieniu do Gimnazjum w Ż. wnioskodawca od września 2000 r. do 31 sierpnia 2001 r. pracował tam jako nauczyciel geografii w pełnym wymiarze czasu.

(dowód: świadectwo pracy z 31 sierpnia 2001 r., k. 708.)

W 2001 roku wnioskodawca zrezygnował z pracy w szkole, aby móc poświęcić czas na dopilnowanie prac przy rozbudowie domu.

(dowód: - zeznania świadka M. D., k. 566-567,

- zeznania świadka J. W., k. 572-573,

- zeznania świadka P. S., k. 576-578,

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 618-622 oraz 624-630.)

Wnioskodawca podjął pracę ponownie w 2003 roku. W okresie od 6 czerwca 2003 r. do 31 stycznia 2008 r. pracował w spółce (...) jako zastępca dyrektora ds. klienta instytucjonalnego oraz specjalista ds. klienta instytucjonalnego.

(dowód: świadectwo pracy z 31 stycznia 2008 r., k. 709.)

Od 2007 roku zaczął zaś prowadzić własną działalność w zakresie pośrednictwa ubezpieczeniowego pod firmą (...).

(dowód: - przesłuchanie wnioskodawcy, k. 618-622 oraz 624-630,

- przesłuchanie uczestniczki postępowania, k. 631-643 oraz 755-759.)

W chwili zawarcia związku małżeńskiego uczestniczka postępowania studiowała na (...) we W., kontynuując naukę, aż do czerwca 1986 roku.

Uczestniczka postępowania pobierała świadczenia stypendialne w miesięcznej wysokości:

- 1.900 zł w okresie od października 1982 r. do lipca 1983 r.,

- 700 zł w okresie od listopada 1983 r. do lipca 1984 r.,

- 1.500 zł w okresie od października 1984 r. do lipca 1985 r.

W okresie od października 1985 r. do czerwca 1986 r. pobierała natomiast stypendium za wyniki w nauce w wysokości 2.100 zł miesięcznie.

(dowód: zaświadczenie z 2 lutego 2009 r., k. 326.)

W latach 1985-1986 uczestniczka postępowania pracowała zaś jako nauczycielka w Szkole Podstawowej nr (...) we W., otrzymując w 1985 r. wynagrodzenie w łącznej kwocie 13.950 zł, a 1986 r. w łącznej kwocie 32.850 zł.

(dowód: zaświadczenie o wynagrodzeniu, k. 326v.)

W sierpniu 1986 r. uczestniczka postępowania rozpoczęła pracę jako stażystka w przedsiębiorstwie (...), a po kilku miesiącach była już zatrudniona na etacie.

W październiku 1987 r. uczestniczka postępowania urodziła syna.

W 1988 r. po zakończeniu urlopu macierzyńskiego wróciła do pracy w przedsiębiorstwie (...), będąc tam zatrudniona, aż do 1991 r.

W okresie od 1991 r. do 1995 r. uczestniczka postępowania była zatrudniona w przedsiębiorstwie (...), początkowo jako kontroler wewnętrzny, a potem jako dyrektor działu finansowo-administracyjnego.

W marcu 1995 r. uczestniczka postępowania podjęła pracę na stanowisku dyrektora finansowego w (...).

W czerwcu 1999 r. została natomiast zatrudniona na stanowisku dyrektora finansowego w U. B., pracując w W. oraz J..

Od maja 2001 r. do połowy 2003 r. pracowała jako dyrektor finansowy w L. (...) w Z..

W 2004 r. uczestniczka postępowania podjęła pracę w hurtowni (...), a po kilku miesiącach zatrudniona została jako prezes do spraw finansowych w (...) w L., gdzie pracowała, aż do daty ustania wspólności ustawowej.

(dowód: - przesłuchanie wnioskodawcy, k. 618-622 oraz 624-630,

- przesłuchanie uczestniczki postępowania, k. 631-643 oraz 755-759.)

W 1995 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 100.306,62 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 9.551,86 zł.

(dowód: zeznanie podatkowe za rok 1995, k. 202-205.)

W 1996 roku wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 10.977,34 zł.

(dowód: informacja o uzyskanych dochodach, k. 200.)

W 1997 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 214.933,79 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 12.856,24 zł.

(dowód: zeznanie podatkowe za rok 1997, k. 198-199.)

W 1998 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 240.799,12 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 15.349,13 zł.

(dowód: zeznanie podatkowe za rok 1998, k. 196-197.)

W 1999 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 492.838,02 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 17.501,04 zł.

(dowód: zeznania podatkowe za rok 1999, k. 190-195.)

W 2000 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 727.183,26 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 22.850,60 zł.

(dowód: - deklaracja na zaliczkę na podatek dochodowy, k. 184-185,

- informacje o uzyskanych dochodach w 2000 roku, k. 186-189.)

W 2001 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 1.158.082,17 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 22.268,98 zł.

(dowód: - zeznanie podatkowe za rok 2001, k. 179,

- informacje o uzyskanych dochodach w 2001 roku, k. 180-183.)

W 2002 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 376.069,15 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 1.471,30 zł.

(dowód: zeznanie podatkowe za rok 2002, k. 177-178.)

W 2003 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 486.100,12 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 5.440 zł.

(dowód: zeznanie podatkowe za rok 2003, k. 175-176.)

W 2004 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 163.264,19 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 13.150,98 zł.

(dowód: zeznanie podatkowe za rok 2004, k. 172-174.)

W 2005 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 292.540,64 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 9.339 zł.

(dowód: zeznanie podatkowe za rok 2005, k. 169-171.)

W 2006 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 274.517,80 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 11.638,20 zł.

(dowód: - informacja o dochodach uczestniczki postępowania za rok 2006, k. 167,

- informacja o dochodach wnioskodawcy za rok 2006, k. 168.)

W 2007 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 308.652,31 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 10.296 zł.

(dowód: zeznanie podatkowe za rok 2007, k. 164-166.)

W 2008 roku uczestniczka postępowania uzyskała przychody w wysokości 354.783 zł, a wnioskodawca uzyskał przychody w wysokości 20.068,97 zł.

(dowód: zeznanie podatkowe za rok 2008, k. 160-162.)

Poza dochodami z wynagrodzenia uczestniczka postępowania uzyskiwała inne korzyści materialne z tytułu zatrudnienia, jak możliwość korzystania z samochodu służbowego, prywatnej opieki medycznej czy udziału w zagranicznych szkoleniach finansowanych przez pracodawcę.

(bezsporne)

W czasie trwania małżeństwa wnioskodawca był osobą oszczędną, nie wydawał pieniędzy na drogie zakupy.

(dowód: - zeznania świadka T. K., k. 543-546,

- zeznania świadka M. D., k. 566-567,

- zeznania świadka K. D., k. 568-569,

- zeznania świadka J. W., k. 572-573,

- zeznania świadka P. S., k. 576-578,

- zeznania świadka M. P., k. 578-580,

- zeznania świadka W. J., k. 587-589,

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 618-622 oraz 624-630.)

Natomiast uczestniczka postępowania znaczne sumy z uzyskiwanych dochodów przeznaczała wyłącznie na własne potrzeby, w szczególności korzystając z drogich usług kosmetycznych czy dokonując zakupów w ekskluzywnych sklepach.

(dowód: - strona z notesu uczestniczki postępowania, k. 68,

- wyciągi z rachunku karty kredytowej, k. 69 oraz 72-73,

- wyciąg z rachunku bankowego w Banku (...), k. 70-71,

- zeznania świadka M. P., k. 578-580.)

Po ślubie wnioskodawca i uczestniczka postępowania zamieszkali u rodziców uczestniczki postępowania.

W 1988 r. nabyli zaś działkę budowlaną w Ż..

(bezsporne)

W dniach 15 marca 1989 r. i 18 kwietnia 1990 r. w celu sfinansowania budowy domu wnioskodawca zawarł umowy pożyczki z Zakładem (...) przy Kuratorium (...) we W..

(dowód: - umowy pożyczki, k. 93-94,

- zeznania świadka K. D., k. 568-569,

- zeznania świadka J. W., k. 572-573.)

W 1990 r. rozpoczęła się budowa domu na działce w Ż..

(bezsporne)

Znaczną część robót budowlanych przy budowie domu w Ż. wnioskodawca wykonywał samodzielnie, przyjeżdżając na budowę w weekendy oraz popołudniami po skończonej pracy. W szczególności wnioskodawca zrobił wykop, a następnie wylał fundamenty, obił dach deskami, kładł papę na dachu, położył rury kanalizacyjne oraz przewody elektryczne prowadzące od przyłącza do budynku, wykonał wykop pod ogrodzenie, wykopał dół na szambo, a w ogrodzie wykonał oczko wodne oraz wiatę dla psa.

Wnioskodawca pomagał także w pracach prowadzonych przez zatrudnionego murarza E. O., tj. przy wykonaniu murów oraz tynków na zewnątrz i wewnątrz budynku.

Ponadto wnioskodawca kupował i przywoził na budowę materiały budowlane.

(dowód: - zeznania świadka T. K., k. 543-546,

- zeznania świadka M. D., k. 566-567,

- zeznania świadka K. D., k. 568-569,

- zeznania świadka J. W., k. 572-573,

- zeznania świadka P. W., k. 573,

- zeznania świadka E. O., k. 574-576,

- zeznania świadka P. S., k. 576-578,

- zeznania świadka M. P., k. 578-580,

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 618-622 oraz 624-630.)

W 1995 r. wnioskodawca i uczestniczka postępowania wraz ze swoim synem wprowadzili się do domu w Ż..

W 1999 r. nabyli zaś nieruchomość lokalową przy ul. (...) we W..

(bezsporne)

W 2001 roku uczestniczka postępowania zleciła sporządzenie projektu aranżacji wnętrza domu w Ż. w celu jego przebudowy.

(dowód: - zeznania świadka M. D., k. 566-567,

- projekt aranżacji wnętrza, k. 114-115,

- przesłuchanie uczestniczki postępowania, k. 631-643 oraz 755-759.)

W dniu 2 sierpnia 2001 r. uczestniczka postępowania podpisała z wykonawcą umowę na wykonanie robót budowlanych związanych z przebudową domu w Ż..

(dowód: - umowa z 2 sierpnia 2001 r., k. 116-119,

- przesłuchanie uczestniczki postępowania, k. 631-643 oraz 755-759.)

Na czas remontu wnioskodawca i uczestniczka postępowania przeprowadzili się wraz z synem do lokalu mieszkalnego przy ul. (...) we W..

(bezsporne)

Wnioskodawca nadzorował roboty budowlane prowadzone w celu przebudowy domu, codziennie jeżdżąc do Ż..

(dowód: - zeznania świadka M. D., k. 566-567,

- zeznania świadka K. D., k. 568-569,

- zeznania świadka P. S., k. 576-578,

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 618-622 oraz 624-630.)

Wnioskodawca kupował także materiały potrzebne przy prowadzeniu rozbudowy domu.

(dowód: - dyspozycja przelewu, k. 136,

- faktury VAT, k. 138, 140-149, 151-157,

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 618-622 oraz 624-630.)

Po zakończeniu rozbudowy wnioskodawca i uczestniczka postępowania ponownie zamieszkali wraz z synem w domu w Ż..

(bezsporne)

Gdy wnioskodawca jeździł pracować przy budowie domu, zabierał ze sobą syna, gdy ten chodził jeszcze do przedszkola, a później do pierwszych klas szkoły podstawowej.

(dowód: - zeznania świadka T. K., k. 543-546,

- zeznania świadka M. D., k. 566-567,

- zeznania świadka K. D., k. 568-569,

- zeznania świadka J. W., k. 572-573,

- zeznania świadka E. O., k. 574-576,

- przesłuchanie wnioskodawcy, k. 618-622 oraz 624-630.)

W późniejszym czasie, gdy syn był już starszy wnioskodawca zawoził go do szkoły we W. oraz na dodatkowe zajęcia.

(dowód: - zeznania świadka T. K., k. 543-546,

- zeznania świadka J. W., k. 572-573,

- zeznania świadka E. O., k. 574-576,
- zeznania świadka P. S., k. 576-578,
- zeznania świadka M. P., k. 578-580.)

Gdy uczestniczka postępowania awansowała w pracy zawodowej i obejmowała na kierownicze stanowiska, zaczęła wracać do domu późnymi wieczorami. Wnioskodawca przejął wówczas znaczną część obowiązków domowych. Opiekował się synem, gotował obiady, wykonywał prace w ogrodzie.

(dowód: - zeznania świadka T. K., k. 543-546,

- zeznania świadka M. D., k. 566-567,
- zeznania świadka K. D., k. 568-569,
- zeznania świadka J. W., k. 572-573,
- zeznania świadka P. S., k. 576-578.)

W czasie gdy wnioskodawca i uczestniczka postępowania mieszkali w domu w Ż. raz w tygodniu korzystali z usług osoby, która sprzątała dom.

(dowód: - częściowo zeznania świadka T. K., k. 543-546,

- zeznania świadka M. D., k. 566-567,
- zeznania świadka K. D., k. 568-569,
- zeznania świadka P. S., k. 576-578,
- zeznania świadka W. J., k. 587-589,
- zeznania świadka I. C., k. 589-591,
- zeznania świadka Z. Z., k. 592-594.)

Dokonując ustaleń faktycznych, Sąd nie brał pod uwagę treści uzasadnienia wyroku wydanego w sprawie rozwodowej. Wynikająca z art. 365 § 1 k.p.c. wiążąca moc orzeczenia odnosi się bowiem tylko do treści jego sentencji, a nie uzasadnienia (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 8 czerwca 2005 r., V CK 702/04, Lex nr 402284). W szczególności mocy wiążącej nie mają zatem motywy i ustalenia faktyczne zawarte w uzasadnieniu (uzasadnienie wyroku Sądu Najwyższego z dnia 15 listopada 2007 r., II CSK 347/07, Lex nr 345525).

Sąd zważył, co następuje:

Ze względu na znaczny rozmiar majątku wspólnego, liczne roszczenia i zarzuty zgłaszane przez oboje uczestników postępowania oraz ich wyraźnie odmienne stanowiska w zakresie wysokości udziałów w majątku wspólnym, Sąd uznał za celowe skorzystanie z możliwości, o której mowa w art. 567 § 2 k.p.c. i rozstrzygnięcie o żądaniu ustalenia nierównych udziałów postanowieniem wstępnym.

W pierwszej kolejności stwierdzić należy, że zarzuty uczestniczki dotyczące niełojalnego czy nieetycznego zachowania wnioskodawcy, np. dopuszczenia się zdrady małżeńskiej, nie mogły mieć znaczenia dla rozstrzygnięcia w przedmiocie udziałów w majątku wspólnym, albowiem z twierdzeń uczestniczki postępowania nie wynikało, aby opisywane przez nią postępowanie wnioskodawcy miało bezpośredni wpływ na powstanie majątku wspólnego. Gołosłowne są zaś twierdzenia uczestniczki postępowania, że wnioskodawca próbował przejąć majątek wspólny, kierując

przeciwko niej oskarżenia o nadużywanie alkoholu. Uczestniczka postępowania wyraziła w tym zakresie jedynie swoją ocenę, gdyż nie przedstawiła żadnego dowodu, który mógłby taki fakt potwierdzić. Nie sposób zaś przyjąć, że zarzucane przez uczestniczkę postępowania działanie wnioskodawcy mogłoby skutkować pozbawieniem jej jakiegokolwiek części majątku, a co najwyżej mogłoby doprowadzić do krótkotrwałej utraty faktycznego władztwa nad niektórymi składnikami majątkowymi, jeżeli uczestniczka postępowania poddana zostałaby przymusowemu leczeniu odwykowemu. Z przytoczonych względów zarzucane wnioskodawcy zachowanie mogło mieć zatem jedynie znaczenie dla przypisania wnioskodawcy winy za rozkład pożycia małżeńskiego i podlegać stosownej ocenie przy orzeczeniu rozwodu (art. 57 § 1 k.r.o.), albo podlegać ocenie moralnej, ale nie mogło rzutować na ustalenie wysokości udziałów w majątku wspólnym. Względy natury etycznej, sprawiające, że w danych warunkach równość udziałów małżonków w majątku wspólnym wyraźnie kolidowałaby z zasadami współżycia społecznego, muszą bowiem mieć związek ze stopniem w jakim każdy z małżonków przyczyniał się do powstania majątku wspólnego.

Uczestniczka postępowania, wnosząc o ustalenie nierównych udziałów w majątku wspólnym, miała obowiązek przedstawienia twierdzeń i dowodów na poparcie swoje żądania (art. 210 § 1 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c.). W ocenie Sądu, uczestniczka postępowania nie zdołała jednak wykazać, że przyczyniła się do powstania majątku wspólnego w większym stopniu niż wnioskodawca.

Pomimo że arytmetyczne porównanie dochodów uzyskiwanych przez oboje małżonków przez cały okres trwania małżeństwa nie wypada dla wnioskodawcy korzystnie, oceniając stopień przyczyniania się do powstania majątku wspólnego przez pryzmat wykonywanej pracy zarobkowej należało mieć na względzie przede wszystkim wykazywane w tym zakresie zaangażowanie, w szczególności oceniając czy jest ono adekwatne do aktualnej sytuacji rodziny. W początkowym okresie małżeństwa, a więc najtrudniejszym z punktu widzenia sytuacji materialnej rodziny wnioskodawcy i uczestniczki postępowania, wnioskodawca niewątpliwie wykazał się należyтым zaangażowaniem, uzyskując dodatkowe dochody z pracy chałupniczej, czy osobiście pracując przy budowie domu w czasie wolnym od pracy. W późniejszym okresie, gdy uczestniczka postępowania osiągała bardzo wysokie dochody, wielokrotnie przekraczające średnie zarobki w kraju, sytuacja rodziny nie wymagała już, aby wnioskodawca dążył do uzyskiwania jak najwyższych dochodów z pracy zarobkowej. Dlatego też, chybione były zarzuty uczestniczki postępowania, że wnioskodawca nie starał się o zatrudnienie przynoszące możliwie najwyższe zarobki, a przez jakiś czas w ogóle nie pracował, skoro nie było to uzasadnione potrzebą zaspokajania potrzeb rodziny.

Oczywiście błędne byłoby poprzestanie na porównaniu wysokości dochodów uzyskiwanych przez małżonków w trakcie trwania wspólności ustawowej również z tego powodu, że przyczynianie się do powstania majątku wspólnego nie polega jedynie na uzyskiwaniu dochodów z pracy zarobkowej bądź z innych źródeł, ale może polegać na każdym zachowaniu, które choćby pośrednio prowadzi do powstania majątku wspólnego czy też zapobiega uszczupleniu tego majątku. Ustawodawca wprost wskazał na potrzebę uwzględniania nakładu osobistej pracy przy wychowaniu dzieci i we wspólnym gospodarstwie domowym (art. 43 § 3 k.r.o.).

Oceniając stopień przyczynienia się wnioskodawcy do powstania majątku wspólnego, uwzględnić zatem należało całokształt postępowania wnioskodawcy, jak osobiste zaangażowanie przy budowie i rozbudowie domu, a także przejęcie na siebie większości spoczywających na obojgu małżonkach obowiązków w zakresie przyczyniania się do zaspokajania potrzeb rodziny (art. 27 k.r.o.), czyli obowiązków związanych z wychowaniem syna i prowadzeniem wspólnego gospodarstwa domowego. Doświadczenie życiowe wskazuje, że uczestniczka postępowania nie mogłaby pozwolić sobie na realizowanie kariery zawodowej bez uszczerbku dla zadośćuczynienia obowiązkowi, o których mowa w art. 27 k.r.o., gdyby wnioskodawca w znacznym zakresie nie przejął ciężaru ich wykonywania. Model rodziny, w której istnieje podział ról między małżonkami polegający na tym, że jedno z nich w większym stopniu skupia się na wychowaniu dzieci i prowadzeniu wspólnego gospodarstwa domowego, jest zaś modelem powszechnie występującym. Dodać przy tym należy, że w ocenie Sądu nie budziło wątpliwości, że wnioskodawca – wbrew zarzutom uczestniczki postępowania – przyczyniał się do powstania majątku wspólnego, nadzorując prace budowlane przy rozbudowie domu. Fakt ten został bowiem potwierdzony zeznaniami świadków. Nietrafne są zaś argumenty uczestniczki postępowania, że nie istniała potrzeba nadzorowania przebiegu prac, skoro została wcześniej zawarta umowa o roboty budowlane z ich wykonawcą. W interesie każdego inwestora jest bowiem sprawowanie bieżącego

nadzoru nad przebiegiem prac budowlanych, pomimo powierzenia ich profesjonalnemu wykonawcy. Również z doświadczenia życiowego wynika, że przy prowadzeniu budowy aktywności ze strony inwestora wymagają decyzje, których konieczność podjęcia ujawnia się dopiero w toku prac budowlanych. Stała obecność inwestora na budowie może także działać mobilizująco na pracowników, prowadząc w efekcie do szybszego zakończenia prac i sprzyjając rzetelności w ich wykonaniu.

Zgromadzony w sprawie materiał dowodowy nie potwierdził zaś twierdzeń uczestniczki postępowania, że wnioskodawca przejawiał konsumpcyjne nastawienie do życia. Postępowanie wnioskodawcy nie prowadziło do uszczuplenia majątku wspólnego, a w szczególności nie skutkowało powstaniem długów. Z zeznań świadków, nawet tych wnioskowanych przez uczestniczkę postępowania, wynika, że w trakcie małżeństwa wnioskodawca był osobą oszczędną i nie wydawał pieniędzy w sposób nierozsądny czy rozrzutny. Widoczna dysproporcja w zakresie wydatków każdego z małżonków dotyczyła raczej wydatków uczestniczki postępowania, która na zaspokajanie własnych potrzeb przeznaczała znacznie większe sumy niż wnioskodawca. Wbrew zarzutom uczestniczki postępowania, wydatki wnioskodawcy związane z nabyciem motocykla czy skutera nie świadczyły zaś o jego konsumpcyjnym nastawieniu do życia i wydawaniu wspólnych środków na własne potrzeby, skoro wymienione przedmioty weszły do majątku wspólnego i będą podlegać podziałowi w niniejszym postępowaniu. Jeśli przypadną one wnioskodawcy, to uczestniczka postępowania uzyska korzyść majątkową w postaci spłaty odpowiadającej wartości jej udziału w wymienionych przedmiotach.

Wpływu na ustalenie, że udziały wnioskodawcy i uczestniczki postępowania w majątku wspólnym są równe, nie miały natomiast okoliczności związane z przegranych przez uczestniczkę postępowaniami sądowymi. Prowadzenie procesu cywilnego w sposób immanentny wiąże się bowiem z ryzykiem jego przegrania, w tym z ryzykiem obciążenia obowiązkiem zwrotu kosztów poniesionych przez stronę przeciwną. Z przedstawionych przez wnioskodawcę twierdzeń nie wynika jednak, aby uczestniczka postępowania prowadziła sprawy w sposób oczywiście niedbały. Tylko w takim wypadku można by bowiem skutecznie zarzucić jej, że swoim zawinionym zachowaniem doprowadziła do uszczuplenia majątku wspólnego przez spowodowanie nieuzasadnionego zadłużenia.

Nie miało również znaczenia jakie były przyczyny zaciąganych przez małżonków zobowiązań finansowych. Przedstawione w sprawie dowody nie pozwalają bowiem na ustalenie, że konieczność spłaty zaciąganych kredytów miała istotny wpływ na poziom ich życia, a tym bardziej aby z tego powodu choćby czasowo bieżące potrzeby rodziny nie mogły być należycie zaspokajane.

Oceniając czy istnieją podstawy do odstąpienia od obowiązującej zasady równych udziałów w majątku wspólnym (art. 43 § 1 k.r.o.), Sąd pominął także twierdzenia związane z rzekomym wyprowadzaniem przez obojga małżonków części środków zgromadzonych na rachunków bankowych. W znacznej mierze twierdzenia te były objęte prekluzją jako zgłoszone po upływie terminu z art. 207 § 3 w zw. z art. 13 § 2 k.p.c., zaś zgromadzone w sprawie dowody nie pozwalają na stwierdzenie czy którykolwiek z byłych małżonków faktycznie wypłacił ze znanych uczestnikom postępowania rachunków bankowych jakiegokolwiek środki w celu „ukrycia” ich na innym rachunku bankowym, bądź w inny sposób rozdysonował tymi środkami w celu wykorzystania ich na własne potrzeby. Niedopuszczalne – jako sprzeczne z zasadami logicznego rozumowania - byłoby zaś zastosowanie domniemania faktycznego (art. 231 k.p.c.), że wszelkie wypłaty z rachunków bankowych, których przeznaczenia nie można obecnie określić, zostały dokonane w celu wyłącznego zaspokojenia potrzeb jednego z małżonków, a nie potrzeb całej rodziny, bądź doprowadziły do przysporzenia majątku osobistego jednego z małżonków kosztem majątku wspólnego. Co najmniej równie prawdopodobne jest bowiem, że wypłacane środki służyły zaspokojeniu wspólnych potrzeb rodziny. Istotne jest przy tym, że środki pochodzące z dochodów osiągniętych przez wnioskodawcę i uczestniczkę postępowania w trakcie małżeństwa co do zasady nie przestawały należeć do majątku wspólnego z chwilą ich wypłaty z rachunku bankowego, na którym były gromadzone. Pamiętać również należy, że nie ma przeszkód, aby w ramach postępowania o podział majątku wspólnego uczestnicy postępowania zgłaszali roszczenia o zwrot wydatków, nakładów i innych świadczeń z majątku wspólnego na rzecz majątku osobistego lub odwrotnie (art. 567 § 1 k.p.c.). Nie można również wykluczyć możliwości zgłaszania roszczeń odszkodowawczych w oparciu o art. 415 k.c., jeżeli jeden z małżonków swoim zachowaniem wyrządził drugiemu z małżonków szkodę, która dotyczyła praw związanych z majątkiem wspólnym.

Wszelkie tego rodzaju roszczenia, w razie ich należytego sprecyzowania, będą mogły być przedmiotem końcowego rozstrzygnięcia w niniejszej sprawie.

Mając na względzie powyższe, na podstawie art. 567 § 2 k.p.c. oraz innych powołanych powyżej przepisów Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia wstępnego.